

ספרות

1. לין י., יוטבת י. (1988): טיפול במי שתיה והשקיה במשק חי וצומח בטכנולוגיה אלקטרומגנטית. "השדה" ס"ח: 2209–2213.
2. לין י., יוטבת י. (1988): חשיפת מי שתיה והשקיה הנצרכים בחקלאות לטיפול מגנטי.
3. לין י., יוטבת י. (1988): טיפול מגנטי למי שתיה במשק מעלי גירה – חלב ובשר. "משק הבקר והחלב – חקר ומעש" 10, 46–50.
4. דרורי ר. (1988): טיפול אלקטרומגנטי במים – האמנם? "השדה" ס"ח.

טיפול מגנטי בקוראי "משק הבקר והחלב"

ולקבוע שההבדל אינו מקרי, אף אם נראה לעין כאילו שההבדל הינו עקבי. פרט לכך, דומני שאפילו כאשר אני הייתי סטודנט ירקרק, זה היה לפני 39 שנים, כבר נהגו להשתמש במבחנים סטטיסטיים לקביעת ההסתברות, שההבדלים המובאים אכן סביר שיהיו לא מקריים. אבל נראה שהחוקרים המכובדים סברו, שהאמת הפרטית שלהם כה חזקה עד כי אינה טעונה הוכחה בדרכים המקובלות. מתוך ניסיון, ולא רק נסיוני האיש, יכולים לאמר כי הבדלים כגון אלה שמובאים בטבלה זו כלל לא ברור שהם יהיו מובהקים במבחן סטטיסטי.

בטבלה השניה מובאים נתונים של שתי קבוצות (מטופלת וביקורת), משתי שנים שונות. זו השוואה שאין לקבלה, כי הרי ידוע לכל השוני הרב שיכול להופיע בין שנה לשנה בתנובה, או כל מדד אחר, כתוצאה מהשפעתם של גורמים ידועים ובלתי ידועים. השוואה כזו מותרת רק כאשר עורכים אותה בין כמה שנים בטיפול אחד וכמה שנים בטיפול שני, וכאשר עורכים מבחן סטטיסטי מתאים להוכיח משמעותם הסטטיסטית של ההבדלים – כאן נעדרים הן

החזרה והן המבחן. בטבלה השלישית נעשתה השוואה של קצב הגדילה של בני בקר, שקיבלו מים רגילים ומים מטופלים. ישנם כללים בדוקים לעריכת ניסויים בבני בקר, כשם שקיימים כללים לגבי ניסויים בפרות מניבות. אין כל סימן במאמר זה, שכללים אלה נשמרו, והניתוח הסטטיסטי סמוי מן הקורא גם כן.

פרט לטבלאות אלה, מוזכרים במאמר זה

הערות למאמר "טיפול מגנטי במי שתיה במשק מעלי גירה – חלב ובשר" שפורסם ב"חקר ומעש" 10, ספטמבר 1988.

במאמר הנ"ל, טענו המחברים כי "טיפול מגנטי במי שתיה" מעלה את היצרנות של בעלי חיים, בכלל זה פרות חלב ובני בקר.

עקרונית אין להסתייג מרעיון בגלל היותו חדש, בלתי מוכר או מפתיע. ההפך הוא נכון, יש להקשיב לרעיונות חדשים ולעודד חשיבה מקורית, כי ברעיונות חדשים יש לעיתים קרובות סיכוי לפתרון של בעיות ישנות.

אבל יש עדיין מרחק רב בין נכונות לשמוע ולהקשיב לרעיון מקורי לבין הנכונות לקבלו ללא הוכחה, ביחוד כאשר מאחוריו מצוי עניין מסחרי. קבלת כל רעיון טעונה ניסוי מסודר והסקת מסקנות בדרך המקובלת. במאמר הנ"ל מנסים מחבריו לשכנע את קוראי "משק הבקר והחלב" באותות ובמופתים כי בידיהם אמצעי להגדלת היצרנות של מגוון רב של בעלי חיים וצמחים. מה הם הנתונים בהם מבקשים כותבי המאמר כי נשתכנע? הללו הם שתי טבלאות של נתוני תנובות וטבלה אחת של נתוני משקל בני בקר וקצב הגדילה שלהם.

בטבלה הראשונה מובאים מספרי הפרות, תנובתן הממוצעת ומספר הימים הממוצע מן ההמלטה ועד לשקילה. הנתונים הם כאלה, שברור שמדי חודש היתה תחלופה של פרות הן בקבוצת הטיפול והן בקבוצת הביקורת. כאשר קיימת תחלופה כזאת, אין שום אפשרות להקיש משהו מן ההבדלים בין הקבוצות

ניסויים אחרים, בבעלי חיים אחרים, ומודיעים לנו על השיפור הרב ביצרנותם שנגרם על ידי השימוש במים מטופלים. אך לגביהם והן במאמרים האחרים ב"השדה", אליהם מפנים אותנו הכותבים, נחסכה מן הקורא קריאת נתונים כל שהם.

אני מאמין לכנותם של המחברים בכותבם את דבריהם, כשם שהענייני מאמין ליושרו של כל אדם כל עוד לא הוכח היפוכו. אבל אני תמה, אם המחברים היו רוכשים לעצמם ציוד או

פרופ' ע. ברמן

[illegible]

משרד החקלאות
האגף לבעלי־חיים
שה"מ

בימים ב' 20.2.89 וג' 21.2.89 יתקיים בבית ההארכה של קיבוץ מעלה-החמישה כנס מקצועי, בו יקחו חלק פעיל אנשי מחקר ומקצוע בענפי בע"ח (בקר חלב ובשר, צאן). הכנס יפתח בשעה 9.30 ויעסוק בנושאים:

הזנה ופיטום,	טכנולוגיה,
טיפול ופוריות,	כלכלה וממשק,
בריאות העדר.	מספוא.

דמי ההשתתפות בכנס הם -95 ש"ח עבור מלון ופנסיון מלא. כמו כן, למשתתפי הכנס תחולק חוברת ובה תקצירי כל ההרצאות. תוכנית ההרצאות המפורטת תחולק לפני פתיחת הכנס במקום.

ציבור הבוקרים, רופאים ומזריעים, חוקרים ומדריכים - כולם מוזמנים ליטול חלק.

הוועדה המארגנת

[illegible]

ספרות

1. Thomas, C.P. 1983. Milk protein. Nutrition Society Proceedings. 42, 407-418.
2. Steele, W. Noble, R.C. & Moore, J.H. 1971. The effects of two methods of incorporating soybean oil into the diet on milk yield and composition in the cow. J. Dairy Res. 38, 43-48.